

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань науки і освіти

06 лютого 2019 року

Веде засідання Перший заступник Голови Комітету

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В.

ДУБНЕВИЧ Я.В. Шановні присутні, шановний заступник Міністра освіти, пане Павло, наш славний львів'янин, я переконаний, що ви також підтримаєте і за будете щодо гідного відзначення 110-ї річниці поета-модерніста, письменника Богдана-Ігоря Антонича.

За своє коротке життя, поет прожив 28 років, але він створив літературний доробок, який посідає провідне місце в українській модерній літературі. Його твори публікувалися у перекладах близько 15 мовами, зокрема англійською, польською, словацькою, хорватською, італійською. Сучасний дослідник Антонича відомий письменник Юрій Андрухович назвав Богдана-Ігоря Антонича "останнім спалахом розстріляного відродження", адже при окупації більшовицької... більшовиками в 1939 році Західної України, коли вони і після вже Другої світової війни Богдан-Ігор Антонич був заборонений в Радянському Союзі, і його мало знали в ті часи як в Україні, так і на теренах бувшого Радянського Союзу. Але попри те його творчість вельми відома саме в діаспорі, саме за кордоном, і я вже перелічував скількома мовами його твори були перевидані. В цьому році ми будемо відзначати 110-у річницю з дня народження Богдана-Ігоря Антонича і Постанова № 9150 про відзначення 110-ї річниці передбачає план заходів, це: перевидання творів поета, проведення урочистостей з нагоди відзначення 110-ї річниці, також спорудження пам'ятника Богдану-Ігорю Антоничу в селі Бортятині Мостицького району на Львівщині, де його батько був довгий час парохом, і Богдан-Ігор Антонич, приїжджаючи до батька, є історичні свідчення про те, що саме більшість своїх... своєї поезії і своїх творів він написав саме там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам. Я думаю...

ДУБНЕВИЧ Я.В. Тому я прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Я від Комітету хочу сказати, що ми розглядали це питання, в принципі, зрозуміло, що процес декомунізації заключається не тільки в тому, що ми повинні зробити так, ми, зрозуміло, будемо пам'ятати все, але щоб наші діти і нова генерація в будь-якому випадку не розглядала тих, хто вбивав українців, знищував українську націю. Але і в тому, що ті герої, які боролися за незалежність України, в тому числі і таким чином, тобто гуманітарна еліта української нації, вона якраз повинна бути у пам'яті наших дітей і формування відповідне.

Тому, я думаю, що тут як би однозначно, ми повинні це підтримати, і я думаю, що Міністерство освіти, Павло Кузьмович, підтримує це повністю. Ірина Мирославівна, я думаю, підтримує це повністю. І ми вам обіцяємо, що зараз там через 20-30 хвилин буде вже повний кворум, всі народні депутати, щоб ви знали, у нас правило таке, у п'ятницю всім розсилається. Тобто всі колеги народні депутати з цими матеріалами знайомляться. Тобто у нас немає такого, що він прийшов, йому тільки зараз там дали. Тобто всі проголосують, і ми до вас...

ДУБНЕВИЧ Я.В. Це святе, я як Голова транспортного комітету підтверджую, що це святе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, для нас дуже важливо, щоб народні... Зараз я дам слово, я просто підкреслюю це, щоб народні депутати знали, які питання розглядаються, більше того, проекти рішень відповідні є і так далі.

Ірино Мирославівна, будь ласка. Ви самі з Волині, то вам взагалі.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Найперше, я хочу подякувати народним депутатам, які виступили із цією законодавчою ініціативою. І хочу наголосити, що спадок Богдана-Ігоря Антонича не обмежується лише тим, що він потрапив до кола тих митців, які, дійсно, були втраченими для української культури на багато десятиліть. Насправді це митець, який справив потужний естетичний вплив на генерацію і галицької, і загалом української культури. І в цьому сенсі його поезія

– це, дійсно, взірць модерністської літератури, того, чого не було у нас, скажімо, на радянській Україні в такому вираженні, як це у Богдана-Ігоря Антонича.

І другий аспект, який я хотіла наголосити, на тому, що творчість Богдана-Ігоря Антонича суголосна із кращими мистецькими взірцями польської, німецької, австрійської, французької літератури, доби порубіжжя і першої третини XX століття.

В цьому сенсі література ця для нашої школи, для університетів, вона відкрилася лише в добу ось незалежності України. Багато зроблено, але ще хотілося більшого. І тому... А відтак ця постанова це буде крок до більшої популяризації і життя, і творчості Богдана-Ігоря Антонича.

Я би просила, щоби в переліку заходів все ж таки більша увага була звернута на переклади творчості Ігоря Антонича, популяризації в інших країнах, тому що, дійсно, це є така взірцева література.

Другий аспект. Оскільки творчість Богдана-Ігоря Антонича вивчається у школі, щоб були фільми про творчість Богдана-Ігоря Антонича. І не обмежувалися лише тими, якими є, тому що все ж таки потрібно про це говорити. І передбачити все ж таки програму на весь ювілейний рік, а не лише на якісь разові акції, які будуть відбуватися у Львові, в Києві, а щоб це все ж таки було всеукраїнське відзначення такого високого ювілею.

Дякую.

ДУБНЕВИЧ Я.В. Дозволите?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ярослав Васильович.

ДУБНЕВИЧ Я.В. Я коротко прошу. Бо ми постановою, Комітет по культурі виніс загальну постанову, і вже проголосовано в стінах українського парламенту щодо дати. І по Антоничу дата, 110-ту річницю, що відзначення проголосовано вже Верховною Радою.

Але я прошу вас, Олександр Володимирович, як рішення комітету саме от в частині заходів, те, що Ірина Мирославівна, щоб в рішенні було, що підтримати іменно заходи з доповненнями, які сказала Ірина Мирославівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Домовились.

ДУБНЕВИЧ Я.В. Нам важливо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Під стенограму так ми це і зробимо.

ДУБНЕВИЧ Я.В. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Васильович, дякуємо вам за участь у засіданні комітету. Дякуємо. Все. Да, да. Дякуємо.

Тепер наступне дуже важливе питання, це шосте питання, проект Закону про внесення змін... Це проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державного фінансування вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за професією артист балету (реєстраційний 7506 від 18.01.), народні депутати Княжицький, Єленський, Подоляк, Лесюк.

З нами сьогодні народний депутат Єленський. І ми, будь ласка, просимо вас до слова.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Шановні колеги! Шановні присутні! Сам Бог велів від Антонича, від поезії, перейти мені до балету. Ви знаєте, про що цей законопроект. Я просто хочу, що називається, по-людськи розповісти, чим він спричинений.

Справа в тому, що Київське хореографічне училище, воно хоча і першого ступеню...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вже такого нема взагалі.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Так. Але хоча воно училище, але це по суті справи не училище, тому що людина, яка закінчує це училище, вона вже ніде не учиться, а може... Вона може, звичайно, вчитися, але вони просто йдуть не в кордебалет вже, а просто можуть бути солістами. І так воно і є, вони солістами є Київського опери і балету театру, і багатьох європейських і світових балетів. Це перше.

Друге. Київська міська державна адміністрація, звичайно, фінансує це училище, але вона не схильна фінансувати інтернат. Це відсікає талановитих дітей з усієї України і не тільки України. Це викликає і соціальну

несправедливість, і несправедливість професійну. Тому що ви розумієте, що чим більше дітей проходить через це училище, тим кращий вибір. От я не знаю, наскільки це відомо, наприклад, от як ми, як голос міняється у дитини, так у хлопчика...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У хлопчиків.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Так, у хлопчиків. Так само у хлопчиків змінюється, десь в 14-15 років таз. І тільки ті діти, у яких цей таз змінюється атипово, з них виростають зірки балету. Тобто буває так, що на цілий курс не можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто повинна бути селекція відповідна.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Повинно бути поле для селекції, так, бо інших вони тоді, він може бути безкінечно талановитий, але він іде на народні танці і не може бути.

Тому у нас було виїзне засідання комітету в цьому хореографічному училищі. І внаслідок цього, значить, в результаті ми зареєстрували цей законопроект і просимо його підтримати.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Я від комітету, ми готували це питання, ще раз хочу сказати, от ще раз звертаюсь вам як колеги з "Народного фронту". Дивіться, от ті речі, які ми зробили, на жаль, за 4 роки, ми побачили скільки, ну де-факто, ми маємо помилок. Тому що ми оцей процес скидання профтехосвіти, фахової передвищої освіти, скидання на регіони, а принцип був історично закладений галузевий, і результатом... Більш того, навіть місцеві депутати обирались ще, як то кажуть, за старої інфраструктури. Вони навіть не чекали, що вони отримають 51 відсоток відповідного ресурсу. І вони не звикли, що необхідно витратити кошти в тому числі на позашкільну освіту, на профтехосвіту. Ми бачимо по Дніпру, да, те, що там відбулось, засідання комітету було і так далі. І ми, я вважаю, на жаль, за ці 4 роки, як то кажуть, вільно або не вільно, самі порушили оці речі. В тому числі і

що стосується такого унікального, да, це ну перлина, перлина України. Тому ми от в 2018 році зберегли 69 коледжів у структурі університетів. Я взагалі вважаю, що сержантський склад, от ну той, який є, коледжі, ну фахова передвища освіта взагалі повинна бути тільки на рівні державному. Бо держава через те може якраз створювати великі освітні холдинги і давати можливість дитині взагалі обирати там власну освітню траєкторію. Коли вона її обирає, то немає значення цей коледж входить в структуру університету або самостійний і так далі. Тобто є відповідна наступність, є доступ до відповідних ресурсів, в тому числі людських. Тут питання взагалі особливе. І я так думаю, що комітет підтримає це рішення, хоча що буде відбуватись далі під куполом, тому що ми сподіваємося, що буде повна підтримка, але це буде, як то кажуть, виключення з правила, і воно буде створювати певний прецедент. Я просто як би попереджаю про що там буде йти мова під куполом, бо з'являться такі ж унікальні інші можуть з'явитися коледжі, які також можуть сказати про це право. Тому, я думаю, що комітет якраз ви побачили, пропонує підтримати це рішення, прийняти за основу, далі між першим і другим читанням врахувати деякі речі і вирішити це питання.

Оце те, що ми підготували в якості проекту. Але я просто попереджаю про ризики, які будуть, ви ж знаєте, нам потрібно отримати рішення, а не просто побалакати під куполом і отримати мінус. Да? Да.

Зараз перший заступник міністра освіти і науки України Павло Кузьмович Хобзей, і далі вже перейдемо до дискусії.

ХОБЗЕЙ П.К. Шановний пане голову, шановні народні депутати! Міністерство освіти України в цілому підтримує цю ініціативу. Я розумію, що це є унікально, тому що ми з Міністерством фінансів домовились по двох коледжах для дітей з особливими потребами, які теж фінансувалися з місцевого бюджету області, а там діти були з цілої України. І ми це зробили, і це був як перший крок, і було розуміння з Міністерством фінансів. І, мабуть, треба з якимись правилами теж подивитися ті унікальні, які є, і пробувати брати на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повертати на державний...

ХОБЗЕЙ П.К. ...на державний бюджет. Тобто ми є "за". Я розумію, що це є проблема більш складна, і є проблема чисто фінансова, бо це збільшення... Уже не складна, так, ви вже "за". Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз ми почуємо... Так, позицію Міністерства ви підтримуєте? Добре.

Будь ласка, представляйтесь для стенограми, нажимайте...

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. Міністерство фінансів, Перепелиця Марина Анатоліївна, головний спеціаліст.

Я хочу сказати, що за ініціативою Міністерства культури було розроблено проект Постанови Кабінету Міністрів про внесення змін до Постанови 1133. Тобто цей заклад буде включено до закладів, які можуть фінансуватися з державного бюджету, і гроші на фінансування цього закладу вже в бюджеті закладені, в бюджетній програмі Міністерства культури 1801070. І зараз ідуть технічні такі робочі моменти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Узгодження.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. Да. І після цього заклад буде фінансуватися з державного бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хоча на балансі він буде знаходитись?

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. Мінкультури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мінкультури.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. Ні. Це заклад...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Кузьмович, оскільки я сам проходжу по Херсону ці речі, ми повинні взагалі знайти нормальний алгоритм. От дивіться, наша філософія, так ми розмовляли із міністром фінансів з Маркаровою, що філософія наступна повинна бути. Ті, хто хоче бути самостійний і обслуговувати, ну, наприклад, інтереси міста, так, будь ласка. На балансі регіональне замовлення і

працюйте. Це абсолютно так, як і навіть компанія якась корпорація може створити, отримати відповідні ліцензії і готуйте.

Але, якщо такого немає, то повинен бути алгоритм. Як коледж може увійти в структуру університету. Для чого? Для того, щоб капіталізація людини відбувалася. Для того, щоб він зайшов. То він зайшов, наприклад, в такий-то університет, коледж такий-то. Але, отримавши, наприклад, там перший ступінь освітній, він мав можливість спокійно, вже бачачи професуру, матеріально-технічна база і так далі, зробити наступний свій крок через от формування власної траєкторії. Тобто нам потрібно от через такі кейси може все-таки сформувати бачення того, як може бути або відокремлення, або навпаки включення. Це системне тоді, а не просто буде точкове рішенням.

Я просто чекаю. Ви ж чули, вчора, до речі, Володимир Михайлович абсолютно правильно казав, що ну от одне рішення, там інше рішення, а системи як такої немає. Тому ми повинні мати, і Міністерство освіти повинно мати відповідний інструментарій, як або створювати потужні холдинги, або, якщо є така потреба, то може вони там відокремлюватись. І якраз такий кейс якраз може створювати відповідний прецедент.

Добре, якщо...

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви підтримуєте?

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так рішення комітету потрібно?

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей, ну, тоді ми, ну, тоді ми обмежимо...

(Загальна дискусія)

Слухайте, дивіться, просто подивіться. Зараз народні депутати скажуть, але я би, чесно скажу, перестрашувався. Ви розумієте, влада приходить і... а після цього заходять прокурори. То краще все-таки, на мій погляд, це вирішити через

закон. Тоді в будь-якому випадку ні до кого не буде питань, і до Міністерства фінансів. Хочете, ви робіть на своєму рівні, але якщо нам вдасться це вирішити через закон окремий, я думаю, що це потрібно вирішити.

О'кей, ми почули вашу думку. Дякуємо.

Володимир Михайлович, будь ласка, і Ірина Мирославівна.

ЛИТВИН В.М. Я насамперед колегам нашим вдячний, що вони помітили цю проблему. Очевидно, таких проблем у нас буде виникати безліч, оскільки, коли говорили про загальне, такі, з дозволу сказати, дрібниці випали з поля зору. Це перше.

Друге. Мені бачиться, що сама постановка питання, ця законодавча ініціатива, вона повинна привернути увагу і міністерства і, мабуть, комітету до того, щоб ми проаналізували, перше, чи є в нас ще такі заклади. Ну, з дітьми там з особливими потребами, я пам'ятаю, були звернення багато з цього приводу, і я там переймався також цією проблемою. А, скажімо, в коледжі там спортивного профілю, інші, які відбирають... відбирають дітей з усієї України, а ми сьогодні у зв'язку з децентралізацією маємо таке явище, як місцевий евфемізм, коли кажуть, що будемо фінансувати чим ми опікуємося. Очевидно, нам треба провести такі ревізію, аналіз, щоб побачити, де ще є в нас проблемні місця. Це перше.

І друге. Відносно постанови уряду, я думаю, що вона може врегулювати цю проблему на цей рік, але разом з тим ми мали б законодавчо відреагувати на цю тему, щоб вона залишалася унормованою відповідним законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маємо кворум.

ЛИТВИН В.М. Дай, Бог, якщо в дію вступить постанова і не буде потреби, тоді завжди можна відкликати цей законопроект. Я в цьому не бачу великої проблеми. Тому я за те, щоб ми зараз проголосували комітетом це рішення і направили його на розгляд Верховної Ради, тим більше, що Верховна Рада демонструє активну непрацездатність і витягує план виключно за рахунок Комітету з питань освіти і науки. Коли мобілізують всі із 20-го разу, як казав покійний Іван Степанович, пропихують невпіхуєме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нет, это было впихуемое.

ЛИТВИН В.М. Це добре. Можливо, я грубуvато сказав, я просто процитував класика, я перепрошую заздалегідь. Але, разом з тим, я думаю, що якраз питання освіти і науки, вони не політизують сесійну залу і всі фракції дають свої голоси, щоб прийняти рішення. Я думаю, можливо, і поступити оперативно, і саме цим проектом закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Михайлович.

До речі, Павло Кузьмович, я просто звертаюся, дійсно, потрібно зробити інвентаризацію таких випадків. Ну, наприклад, є фізико-математична школа при Київському національному університеті, це надбання, це національне надбання, і таких речей є дуже багато. Тому потрібно взагалі б зробити інвентаризацію, далі узгодити з Мінфіном, винести на комітет і далі прийняти закон, який би дозволяв і на наступні роки спокійно працювати, а не кожний раз, бо це нестабільність, розумієте, коли кожний рік ми будемо встановлювати ті чи інші правила, це буде нестабільна система.

Тому давайте це окремо, Борис Григорович, під стенограму запишемо також в проекті рішенні, що доручити міністерству чи попросити, як це буде правильно, попросити Міністерство освіти і науки провести разом з Міністерством фінансів, відповідну інвентаризацію, щоб кожен раз... Дивіться, а там через три тижні прийде інший кейс, ми знову будемо з цим, а після цього ще з'явиться щось. Провели інвентаризацію, подали, підготували, проголосували і все, і ви тоді просто отримаєте, як то кажуть, той перелік, який далі підіймається з місцевого на державний рівень фінансування, і все, і знімаємо ці питання. Дякую.

Ірина Мирославівна, хочете сказати?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я хочу сказати, що я повністю підтримую законопроект. Я вважаю, що він вкрай потрібен, оскільки він не тільки констатує проблему, а він ще сигналізує про те, що у нас є проблеми в інших закладах, це мистецького напрямку, спортивного. Тобто ті, котрі є унікальні спеціальності, і це

по суті складає отой творчий, інтелектуальний потенціал нашої нації. І зобов'язання держави – підтримати на державному рівні фінансування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую

Якщо не проти, давайте проголосуємо. Тепер ми маємо кворум. По шостому питанню.

Хто – за, прошу проголосувати. Проти? Рішення прийнято.

І тоді, поки, у нас було ще сьоме питання. Подивіться, це Постанова про відзначення 110-річчя з дня народження виданого українського поета і культурного діяча Богдана-Ігоря Антонича. Я думаю, ми підтримаємо, автор був, Ярослав Васильович Дубневич, то є пропозиція по сьомому питанню також проголосувати.

Хто – за? Проти? Рішення прийнято. Все. Ми регламент витратили.

Вам дякуємо. Да, це правильна проблема, дійсно, потрібно зараз. Я дуже сподіваюся, що Міністерство освіти разом з Міністерством фінансів дуже швидко проведуть цю роботу, це потрібно зробити.

Ви розумієте, що просто відбувається. Ми створили всі умови, щоб найбільш талановиті діти, просто ми їх втрачали. От Україна їх буде втрачати. Я вважаю, це неправильно. І якраз фінансові інструменти...

І, до речі, учора, я вважаю, я чесно скажу, я дякую тій ситуації, яка складалась політична, і ми використали наш комітет, на сто відсотків використав цю ситуацію, для того, щоб провести, на мій погляд, історичне рішення. Бо стипендія Верховної Ради, яка буде дорівнювати 10 тисячам гривням для доктора наук, то согу. Ми розуміємо, що це нормально, це небагато, але ж це не 2 тисячі, це просто. Тобто ми учора отримали дуже серйозні рішення. А ще для нас дуже важливо, ми отримали, що, що ми показали, що ми розвертаємо цей корабель і кажемо, що фінансовим інструментарем талановитих вчених, талановитих вчителів і так далі ми будемо точно підтримувати.

Дякуємо вам. Шосте, сьоме питання, розглянуті.

Тоді я переходжу до першого питання. Перед тим, шановні колеги, оскільки у нас уже є кворум, я хотів би порадитись. Є два питання. От дивіться, дуже важливі. Ми 13 лютого, як це заплановано, і нами проголосовано, хочу сказати,

проводимо 13 лютого виїзне засідання: "Вища освіта України, стан законодавчого забезпечення, проблеми, напрями реформування". Три дуже важливі питання буде розглядатись. Це управління закладами освіти, в тому числі корпоративна модель управління: це те, що записано в Бюджетному кодексі, і ми повинні це розглянути, це модель і фінансування, і там всі контексти будуть, включаючи демпінг, включаючи профілізацію, включаючи питання державного замовлення, включаючи питання кредитів, наприклад, на навчання і так далі. Тобто це буде комплексне питання, і я знаю, що пан Рашкевич, пані Даниленко, ми дуже сподіваємося, що хтось з Міністерства фінансів зможе приїхати, бо буде 700 людей, це буде проводитись на базі Харківського політеху.

І третє, не менш важливе питання, це питання вимірювань на ринку освітніх послуг, для того, щоб ми розуміли, що відбувається, що повинно фінансуватись, що ні. І там вперше вже після затвердження Кабінетом Міністрів України складу Національного агентства з якості вищої освіти, що вітав комітет, буде пан Квіт і інші члени Національного агентства з якості вищої освіти. І ми можемо якраз по третьому питанню провести відповідні дискусії.

Таким чином, це виїзне засідання, воно не носить ніякого піарного характеру, а воно буде абсолютно робочим. І чому обраний Харків, тому що це університетське місце. Ми знаємо, що це фактично унікальне місто в Україні, де кількість університетів, як то кажуть, на квадратний метр є абсолютною.

Тому я звертаюсь до своїх колег, народних депутатів, бо буде виглядати, коли буде збиратись велика, більше того, до нас доєднується багато харківських народних депутатів. Буде приймати участь в цьому і голова ОДА, і голова облради харківської, буде приймати участь і мер Харкова, будуть приймати участь в цьому ректори провідних вишів. Я просто звертаюсь, Олексій Олексійович і до вас, Тарас Дмитрович, до вас, Володимир Михайлович, до вас. Ми повинні не просто прийняти участь, ми повинні там мати кворум для того, щоб ми приймали рішення. І хочу нагадати, буде заступник міністра Рашкевич, заступник міністра Даниленко і, скоріше за все, Олексій Олексійович, буде міністр освіти.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. А! Ну, Олег Ігорович точно. Буде.

Володимир Михайлович, так що...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Ну слухайте, не завжди міністр освіти їде на виїзні засідання.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але вже розглядається, да? Нема ж відповіді, що ні? Це означає, що міністр зараз шукає, шукає можливості прийняти участь в засіданні комітету. Це є дуже важливо.

Ми показуємо, що у нас на порядку денному не тільки профтехосвіта, не тільки фахова передвища, освіта дорослих, загальна середня освіта, позашкільна освіта, у нас все-таки є питання по вищій освіті. Бо я вам чесно скажу, локомотивом економіки є люди. Не буде людей, якщо вони будуть покидати Україну, то хто буде забезпечувати нелінійний розвиток економіки України? Тому ще раз, от прилюдно, при всіх, публічно, дуже прошу, Олексій Олексійович, вас...

СКРИПНИК О.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. А я спеціально. Це методи впливу. Володимир Михайлович, вас. Тарас Дмитрович, вас. Ну, якщо зможе колега, да, народний депутат Констанкевич приїхати до нас, ми будемо вас дуже також чекати. І ми ще раз покажемо, що народні депутати України, члени комітету, це патріоти нашої галузі, і вони якраз працюють таким чином на розвиток нашої України.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я так не сказав, це сказали ви. Добре. Це перше.

І друге питання.

По першому питанню. Я просто звертаюсь до вас, потрібно дати поштовх. Я ще раз хочу сказати, мене там мало цікавить президентська кампанія,

парламентська, ми повинні далі йти і рухати вищу освіту. Бо закон з 14-го року, на жаль, не те, що нічого не змінив, на жаль, він по багатьох речах тільки погіршив ситуацію.

І друге питання, не менш важливе. Фактично, ну, рік працювала робоча група по 7539, це дуже важливий закон з інтелектуальної власності. Я прошу ознайомитись. У нас на наступному засіданні комітету буде дуже два важливих питання, це проект Закону про фахову передвищу освіту. Павло Кузьмович, наскільки я знаю, робоча група вчора була, практично всі питання узгоджені. І буде контрольне питання по харчуванню. І більше ми нічого не зможемо взяти на 28 лютого.

Ні, ну це ми зробимо. Я просто про те, що 7539 тоді поставити на наступне після 28 лютого це питання, бо це наше зобов'язання у тому числі перед Європейським Союзом.

Шановні колеги, не проти? Вам реліз цього ми дамо. Шановні колеги, не проти? Все. Тоді ми це просто поставимо, оскільки в плані цього не було. Добре, дякую.

Переходимо до першого питання. Проект Закону про внесення змін до Прикінцевих положень Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України". Доповідач – Деркач Андрій Леонідович, автор законопроекту.

Шановні колеги, його нема, але я все-таки хотів би звернутись до нього, до цього законопроекту. *(Шум у залі)*

От я так і подумав. Ні, просто це настільки от показала вся ситуація. Володимир Михайлович! *(Шум у залі)* Ні, у народних депутатів конфлікту інтересів не буває, коли ми розглядаємо закони.

Шановні колеги, дійсно, це дуже важливий законопроект, бо ці норми, які встановлені, драконівські, вони фактично ну рушають школи в регіонах. Це абсолютно ненормально. Тому я прошу зробити виключення і розглянути без Деркача Андрія Леонідовича це питання і доручити, і попросити... точніше, попросити Володимира Михайловича доповісти. Не проти?

Будь ласка, Володимир Михайлович.

ЛИТВИН В.М. знову ж таки я хочу зі слів вдячності депутатам, які запропонували законодавчу ініціативу. Взагалі я мушу сказати по....., що зараз почалася нова хвиля оптимізації мережі навчальних закладів. Оскільки ті нормативи, які доведені, вони, на превеликий жаль, не переглянуті і голови ОТГ поставлені в такі умови, що потрібно оптимізувати. Я думаю, що це для чинної влади дуже погано, особливо напередодні виборів, бодай почекали б до кінця цього навчального року, не поспішали, да, оскільки це збурює багатьох людей. Я думаю, хто працює на окрузі, він може це підтвердити. Оскільки фінансування немає, а кошти величезні, як інформують в ОТГ, виникають проблеми. Тому в цьому законі пропонується проста і очевидна норма: якщо кількість учнів менше 25, то щоб не знімати їх з освітньої субвенції. Бо таких навчальних закладів є доволі чимало і очевидно потрібно певний час для того, щоб адаптувати батьків і дітей, і педагогічні колективи, і підготувати належну інфраструктуру, в тому числі для перевезення дітей. Бо коли є автобус, немає можливості возити – доріг абсолютно немає.

Міністерство освіти і науки не заперечувало проти прийняття такого законодавчого акту. Профспілки тим паче підтримують. Очевидно нам варто було б його підтримати, цей законопроект. А в сесійній залі провести дебати, щоб привернути увагу і Верховної Ради, і Кабінету Міністрів до проблеми із навчальними закладами, тобто малокомплектними або неповністю комплектними, як завгодно, школами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Михайлович.

Я би що додав тут. Оскільки є представник Міністерства фінансів, я би додав до цього тексту дуже важливу примітку, щоб була зрозуміла аргументація чому так. В умовах демографічної кризи, в умовах, коли населення зменшується, а для цього є статистичні дані, ми не можемо рушити, руйнувати освітню інфраструктуру. Якщо ми сподіваємось, якщо ми хочемо, щоб тренд змінився і кількість населення росла, то ми не повинні закривати. Бо якщо ви в селі закрили школу, все – влада сказала, що готуйте цю землю для розпашки. Якщо в місті закрили університети, то готуйте до статусу села. Якщо ми бачимо, от чому ми

вчора і проголосували за Постанову збалансований розвиток людського капіталу. Бо якраз ми повинні, наприклад, і це в проекті рішення записати, що в умовах демографічної кризи, в умовах міграції і зменшення населення України, яке підтверджується офіційними статистичними даними, об'явити, оголосити мораторій на і далі буде перелік, на що потрібно оголосити мораторій. Бо ми, як буде у 90-х роках, позакривали дитячі садочки. І що зараз маємо? Отакі черги. А це означає, що люди замість того, щоб працювати, сидять з дітьми, і ми не маємо можливості розбудовувати економіку. Я от просто звертаюся до вас, бо в цьому є сенс. Поляки, я вам скажу, розуміючи, у них була ще у попередньому році демографічна криза, але вони не закрили ні один практично університет, не закрили ні один коледж. Чому? Вони залишили інфраструктуру. Але використовують, до речі, українських дітей для навчання. Бо вони розуміють, закрити просто – відкрити практично неможливо.

От я б, шановні колеги, оцей контекст додав би, якщо можна зробити техніко-юридичні правки, на час, наприклад, демографічної кризи і зменшення населення України. І тоді було б абсолютно для всіх депутатів, і для Кабінету Міністрів, і для Міністерства фінансів, що, якщо ми хочемо змінити тренди, то повинні розуміти, чому зараз не можна якраз не фінансувати при зменшенні кількості дітей і так далі.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, цього мало.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно.

_____. Вони ж мають також отримувати якісну освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, все, я відповідаю, я зрозумів вашу позицію. Почуйте, почуйте, мова йде не про автоматичне. От, дивіться, там може бути, наприклад, 20 дітей, але школа має потужні результати. От почуйте мене. Не можна, от просто ми зробили шаблон для всіх, ви розумієте, і для гарних, і для поганих. І тут мова

йшла б про інше, що якщо пов'язати результати роботи, і якщо ми маємо в цій школі якісну освіту, яка підтверджується, наприклад, відповідним аудитам, то цього не потрібно робити. Наприклад, ми бачимо по цій школі, що за результатами ЗНО вона знаходиться, наприклад, в топ-1000, то о'кей, у нас 16 тисяч шкіл, а вона в топ-1000 знаходиться, то навіщо там закривати, там повинна бути субвенція.

Але, якщо ми бачимо, що у нас йде погіршення за рахунок того, що один вчитель читає і фізику, і хімію, і біологію, географію і математику, то, зрозуміло, то, зрозуміло, ми повинні, що, об'єднувати і працювати через опорні школи.

Будь ласка.

ХОБЗЕЙ П.К. Так, ми не заперечуємо. Чому? Тому що форма освітньої субвенції вона розраховується, власне, по формулі, незалежно скільки учнів є в школі. Цю норму хочуть голови ОТГ і хоче Мінрегіон. Чому? Тому що вони, дуже важко робити цю оптимізацію, бо вона зачіпає людей.посилаються, що я змушений зрізати ці класи. Бо якщо 25 учнів, поділимо на 9, це ж для дев'яти класів, ми получимо менше 3 учнів. Тобто фактично це школа, де на індивідуальному навчанні, тобто воно не має. Але громада має вирішувати, ми і так гроші даємо відповідно до формули, незалежно від того, скільки учнів в школі.

Приймайте рішення, колеги, на місці, які треба рішення. Де треба, фінансуйте, де не треба, скорочуйте. Але якості, я погоджуюсь, не може бути, бо там індивідуальне навчання, мало годин, і фактично якість дуже низька в тих школах. Дорогі, а якості немає. Тому ми не заперечуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Кузьмович, інші є питання. За благими намереннями, ви ж знаєте, куди йде стежка.

ХОБЗЕЙ П.К. ...це процес урбанізації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потрібно дивитись. А що з гірськими школами робити? А що робити, наприклад, з прикладом у Тараса Дмитровича, коли да... Тобто, закрити просто, ви розумієте, я от вчора про це казав. Дивіться, те, що я бачу за 3

роки, ми бачимо різке зниження рівня освіченості якраз у південних і східних регіонах України. О'кей. Якщо це нас влаштовує, якщо ми створюємо і створимо за 10 років зону неосвіченості в цих регіонах, ми ж розуміємо сценарій.

Тому мова йде не тільки про економічні контексти, мова йде про інше.

Добре. Шановні колеги, слухайте, це є дискусія. Зараз народні депутати будуть мати можливість сказати декілька слів, і ми голосуємо.

Тарас Дмитрович, давайте з вас. Ваша позиція, як? Будемо за чи проти?

КРЕМІНЬ Т.Д. Я буду максимально лаконічним. Але хотів би назвати, скажемо так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені хочеться, щоб позицію сказали, будете голосувати за чи ні, щоб я...

КРЕМІНЬ Т.Д. Звичайно, буду голосувати "за" і поясню свою позицію.

Ми розглядали це питання стосовно малокомплектних шкіл і наповненості класів до 25, особливо під кутом зору шкіл, які знаходяться у високогірній місцевості унікальної України школи, яка знаходиться на півострові Кінбурнська коса. Де школа, на превеликий жаль, маючи 23 учні, не маючи перспектив, ні доріг, ні розвитку ніякої інфраструктури, завжди мала би залишатися такою відірваною від континенту, особливо коли припиняється навігація по воді. Вона сьогодні відірвана від цивілізації, від системи охорони здоров'я, від закладів освіти, транспортного сполучення, постачання продуктів харчування в тому числі.

Тому ми ще у 2017 році, разом і з вами в тому числі, зареєстрували законопроект 6645 з тим, щоби оцю норму про 25 учнів у класі прибрати. І думали не про свій округ, думали про всю Україну: про Закарпаття, про Львівщину, Чернівецьку область, Житомирську область, Волинську, звичайно, область. І не забули про Миколаївську, власне, маючи таку компоненту.

Тому я цілком підтримую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачите, навіть про Херсонську не йшла мова.

(Загальна дискусія)

КРЕМІНЬ Т.Д. Тому сама ідея непогана. Надзвичайно важливо, щоб ми змогли протягом цієї сесії цей законопроект підтримати і знайти для нього мінімальний, як для мене, ресурс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але Міністерство фінансів нас повинно зрозуміти.

КРЕМІНЬ Т.Д. Так. Бо мова йде не про гроші, мова йде про людські життя, людські долі. Якщо на Кінбурні не буде школи, там не буде цих сіл – Покровка, Покровське і так далі. Там буде суцільна база відпочинку. Що для мене видається надзвичайно великою загрозою для існування Миколаївщини як такої і взагалі для поняття такого, як сільська школа. Хоча в той же час я прекрасно розумію, що от не без участі місцевої влади.

Тепер, що стосується таких речей, як місцева влада і створення об'єднаних територіальних громад. На превеликий жаль, такі населені пункти, де мала чисельність населення, не включають до об'єднаних територіальних громад, і фактично вони залишаються сам на сам з такими проблемами. Тому Кінбурнська коса ніколи не стане елементом об'єднаної територіальної громади Очаківської, допоки не буде високого рішення, але до нього ще треба рік, коли всі будуть сформовані такі громади.

І для ілюстрації наведу такий приклад. Я на вихідних був на Чернігівщині. І я бачив школу, яку закрили 3 роки, яку хотіли перетворити на місце розваг, хтось там хотів зробити мисливський будиночок. Це Менський район, село Гусавка. Мені надзвичайно незрозуміло і в тому числі, чому ми тягнемо з прийняттям таких надзвичайно важливих законопроектів. Ми його приймаємо, ми вирішуємо питання, ми підтримуємо ініціативу Міністерства освіти стосовно фінансування за принципом "гроші ходять за дитиною", ми стимулюємо органи місцевого самоврядування до належного утримання закладів освіти, тим паче у надзвичайно важливий період для освіти в час реформ. Тому я підтримую цей законопроект і прошу Мінфін вжити заходів нашого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

Ірина Мирославівна, будь ласка. І Олексій Олексійович.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановне товариство, я хочу сказати, що я підтримую даний законопроект та з огляду на те, що я маю теж власний досвід як депутат-мажоритарник, я представляю Волинь, Волинське полісся, де 60 відсотків учнів навчається в сільських школах. І справа в тому, що я, з одного боку, розумію про що говорить представник Міністерства фінансів, про те, що нам потрібно дбати про якість, і я теж за якість, і вважаю, що тут можна було б говорити про якість, цим дітям сільських шкіл додати більше комп'ютерів, класів природничих, біологічних класів і таке інше. Бо, скажімо, закривати школи – це не вихід, адже у нас немає інфраструктури, у нас на 90 відсотків відсутнє транспортне сполучення між населеними пунктами. І я це можу констатувати, оскільки я постійно в цих школах.

Друге. У нас забезпечення шкільними автобусами десь межує 40-50 відсотків. І до прикладу, той автобус, я була, до прикладу, село Мала Глуша Любешівського району, автобус на 14 осіб, а перевозить в школу 39. Жаліються батьки, вчителі, діти. Діти непритомніють, дітям недобре їхати оту відстань набиті, як оселедці в консервній банці. Це я назвала одне село, а таких я сіл вам назву дуже багато.

Тому перед тим, як ми будемо щось закривати, нам створювати інфраструктуру. Отже, ми рухаємося дорогою, ми хочемо мати сучасні школи, ми хочемо дати якісну освіту, але при цьому ми забуваємо принцип, який теж закладений в Конституції – доступна освіта. Ми не можемо руйнувати оцей принцип, який гарантується Конституцією – доступність освіти.

Тому я підтримую даний законопроект, оскільки вважаю, що він цілком відповідає реальній ситуації, яку потрібно виправляти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірина Мирославівна.

Олексій Олексійович, будь ласка.

СКРИПНИК О.О. Знаєте, для мене насправді дуже складна тема. Чому складна? Тому що я, з однієї сторони, розумію, урбанізація і всі процеси, і хочеться, щоб у дітей були кращі школи і кращі вчителі, і краще вчилися. Але,

може звучить дивно, я так само не відірваний від реалій, в яких живу, і у мене є розуміння, одне дуже просте розуміння: зникла школа – зникло село.

Насправді, школа виконує в селі дуже серйозну психологічну функцію. Зникла школа – люди перестали народжувати дітей. І це є та річ, яка дуже сильно, в дуже багатьох селах, все оптимізували, на Вінниччині був, це класно. Нині приїжджаєш в село, є школа, приїжджаєш в друге село, була школа, немає. І стан, не знаю, це, напевно, питання віри. Тому що школа – це якась така віра в майбутнє, це віра в те, що і країна, і село, і держава, всі мають перспективу. А немає цієї перспективи... Все зрозуміло, все, вроді би, правильно, все логічно і ліберально, з точки зору моїх ліберальних цінностей, все правильно – давайте перевеземо туди, де діти будуть мати кращу можливість вчитися, де вони будуть мати кращу можливість отримувати кращих вчителів, все, все логічно, все правильно. Але я навіть дивлюся, от в нас в селі поміняли, відкрили в минулому році школу, яку будували там 15 років, і як перетворилося село в зовсім інше. Вроді би була школа, вроді би була, але зараз відкрили нормальну, класну, гарну, веселу школу, я би ще сказав. Дуже ще важливе слово, що школа стала веселою. І помінялось абсолютно село, змінилось. Це два різних села. Розумієте, от такий дуже цікавий парадокс, про який я раніше абсолютно не думав. Тому мені здається, що напевно правильне рішення було би те, що сказав Павло Кузьмович, що в принципі місцеві ради з точки зору самостійності мали би самі вирішувати чи їм закривати, не закривати, при одній простій умові, якби місцеві громади мали здоровий глузд. Дуже часто в місцевих громадах перемагає жадібність, здирництво і речі, які... Бо щось потрібно, десь щось потрібно. Ми зараз не думаємо, вирішуємо. І отут є напевно ще той факт, чому все ж таки треба було би зробити так, щоби ми старалися де тільки можна і де неможна школи не закривати. Ну і думати. Просто в принципі я от кажу, є оцей от фактор, фактор відношення до розвитку. Тобто я кажу, все вроді би формально залишається, але я кажу, пропала школа – пропали діти. І це от, і нікуди ми від того не дінемося.

Якщо ми хочемо все ж таки повернутися до того стану, щоби Україна не втрачала по декілька мільйонів людей кожного року, так, і ми хоча би хоч трошки звели баланс між народжуваністю і смертністю, то все ж таки думати хоч трошки

на перспективу: а що буде тут через 10 років, а чим ми закінчимо, окей, ми зараз закриємо, а чи не прийдеться нам відкривати. Щоб трошки-трошки ми думали, щоб трошки думали, хоч трошки думали наперед, на перспективу. Приклад з дитячими садочками – це от такий гарний приклад недумання, і тепер сумасшедших проблем, які знаходяться під килимом, які ніхто не бачить, крім батьків маленьких дітей, коли під дитячі садочки використовують гастрономи, – що тільки не використовують під дитячі садочки тільки для того, щоби дати можливість батькам працювати, а дітей віддати в дитячий колектив.

Тому кажу, мені не дуже сильно подобається ні колектив авторів, ні те, як там все написано, але... ну, я відверто ж кажу, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну, правильно, у нас свобода.

СКРИПНИК О.О. Ви ж підтримуєте тенденцію, що депутат може верзти все, що він хоче. *(Шум у залі)*

Тому я буду голосувати "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, я думаю, що, я думаю, дискусія... Якщо вже Олексій Олексійович "за", це означає... От дивіться, дивіться, я не можу коментувати взагалі-то, я не можу коментувати, але я хочу сказати, що, Олексій Олексійович, я просто бачу метаморфозу, яка відбувається там з першого року і сюди. Ви, дійсно, абсолютно правильно сказали. Я от на зустрічі з учителями завжди кажу: "Нема в школі села – село під розпашку. Немає в місті, хоча б там яке має там 300-400 тисяч людей, нема університету – готуйтесь до села". Люди ж, ну, розумієте, все – кордони відкриті, безвіз і так далі.

Я звертаюсь просто для Міністерства фінансів. Вам потрібна територія чи потрібна, чи потрібний збалансований людський капітал, який буде створювати високу додану вартість? Без освіченості дуже складно забезпечити експонентний розвиток економіки, буде лінійний. Лінійний – це означає податки, не чекайте...

Олег, у мене велике прохання, оно щелкает, оно мне мешает.

Дивіться, дуже важливий момент от для всіх нас, щоб ми просто зрозуміли. Ми зруйнуємо цю освітню інфраструктуру, вона як наслідок зруйнує і економічну інфраструктуру. Правильно сказав Олексій Олексійович, абсолютно правильно сказав: інше село, приходиш – все, є інфраструктура, люди хочуть залишатися. От це дуже важливий момент.

Тому я просто звертаюсь до міністерства фінансів, ви забезпечуєте відповідним фінансовим ресурсом, але дивіться на цю проблему і з іншої точки боку. Навіть, коли ви кажете про якість, про якість, ми повинні, це вже інші підходи до широкого вступу і так далі, ми поро це також кажемо. Бо ми повинні зафіксувати і сказати правду, немає у нас рівного доступу до якісної освіти. Більш того, те, що зараз відбувається в педагогічних університетах, вступ вчителів 120 мінус показує, що через 7-10 років ми ганятись будемо за вчителями фізики або їх купувати будемо у Польщі, в інших країнах. От до чого ми зараз ведемо.

Тому оце скорочення фінансування і пошук, як скоротити фінансування за рахунок отаких речей... Дивіться, це ж чиста інклюдія. От Хокінс відомий. От якщо б він жив в іншому середовищі, його просто б вбили, або б він вмер би там ще в 30-35 років. Але це людина відкрила для цивілізації людської такі речі. Хоча з точки зору там здорової людини, навіщо, ну, такі люди нам непотрібні. Так і відношення до громад, яких там 25, 30, 40 дітей, такий же повинен бути інклюдивний, тоді щось буде. Ні – ми самі будемо створювати для себе проблеми. Отут потрібно знайти якраз баланс між тим, що ви кажете, з одного боку забезпечити якість, а, з іншого боку, не руйнувати інфраструктури. Зруйнувати просто.

Є пропозиція проголосувати. Я думаю, кожен народний депутат. Хто – за? Ірина Мирославівна?

Дивіться, ми отримали... Подумайте, ми звертаємося до Міністерства фінансів, ми розуміємо, ви той локомотив, від якого багато чого залежить. Але дивіться із точки зору розвитку трудових ресурсів. Добре, не буду казати, модно, людського капіталу з розвитку. От ми 10 квітня проведемо парламентські слухання. Будь ласка, ми вас запрошуємо. Ми хочемо проговорити. Ми хочемо отримати не просто взагалі, да, улучшить, укрупнить, там углубить і так далі. Ми

хочемо отримати якраз конкретні рекомендації, що потрібно зробити. Профілізація, значить профілізація. Демпінг навчання – о'кей. Доступ до кредитів – о'кей. Тобто ми хочемо отримати чіткі рекомендації не загального типу, а які б можна було б імплементувати спочатку в закони, а далі відповідно в постанови Кабміну.

Я відразу доручаю і секретаріату, будь ласка, попрацюйте з кожним народним депутатом, членом комітету, ми хочемо отримати конкретні речі. Давайте попрацюємо з Міністерством фінансів. Прошу відноситись до цих парламентських слухань як до, ну, знаєте, майданчику, де ми можемо отримати бачення того, що нам потрібно робити. Те ж саме до Міністерства освіти і науки України, Павло Кузьмович. Ми дуже сподіваємось. Тільки не загальні фрази, тоді немає просто сенсу проводити ці парламентські... Ми вже, правильно Володимир Михайлович сказав, проводили цих парламентських слухань, тільки після цього їх ніхто не виконує. Давайте спробуємо сформулювати алгоритми конкретні, чіткі, зрозумілі для того, щоб прописати дорожню карту того, щоб зупинити цю безумну міграцію. Наприклад, в Херсоні 70 відсотків випускників просто покидає, це і в Миколаєві відбувається, покидає Херсонщину. Ми ж розуміємо, що за 10-15 років буде. Тому... Добре.

Шановні колеги, по другому питанню головного автора немає, Писаренка Валерія Володимировича, то є пропозиція перенести на тоді, коли він буде.

Третє питання. Також Вілкула нема. Переносимо.

А от четверте питання є дуже важливе. І тут є Ірина Мирославівна, і є я. Но там просто був гендерний дисбаланс повний, 28 девочек народних депутатів... Жінок. Дякую. Я просто, Суслова сьогодні так казала, я так це і запам'ятав. Написали дуже чудовий законопроект, от фантастичний, який, до речі...

СКРИПНИК О.О. Вам це можуть пригадати через 20 років, ви просто цього не розумієте. Будьте будь ласка, обережні. Ви тоді не будете депутатом, і вам тоді верзти все не можна буде. А цю фразу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Ні, це, шановні колеги, це про регулювання містобудівної діяльності щодо обов'язковості будівництва об'єктів громадського обслуговування населення соціальної сфери. Народні депутати Суслова, Ричкова, Бабак, Констанкевич та інші.

Шановні колеги, архіважливий закон, який навіть не потребує додаткових коштів, він просто змінює правила забудови в якій, як було за радянських часів, будується, наприклад, там тисяча квартир, повинна бути така-то школа, повинні бути такі-то дитячі садочки.

Ірина Мирославівна, вам слово. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую, шановний Олександр Володимировичу.

Але й тут був гендер, тому що, насправді, 32 народні депутатки є співавторами даного законопроекту, 32 народних депутатів. Ініціювала Ірина Суслова. Ми як народні депутати підтримали її, є співавторами законопроекту 9118 "Про регулювання містобудівної діяльності" (щодо обов'язковості будівництва об'єктів громадського обслуговування населення соціальної сфери).

Йдеться про важливу проблему: про те, що сьогодні Україна потерпає від колосального дефіциту соціальної інфраструктури; про те, що будуються нові житлові квартали, а дитячих садочків там немає, школи переповнені, переповнені поліклініки. І, як показує досвід, що, зазвичай, це все лягає додатковим навантаженням на ту інфраструктуру, яка ще була збудована 20, а то й 30, а то й більше років тому.

Існує статистика. За даними уряду, 65 тисяч дітей в Україні не можуть потрапити до дошкільних навчальних закладів. У групах, де має бути до 20 дітей, навчається 40. Темпи будівництва об'єктів соціальної інфраструктури нижче темпів будівництва житлової нерухомості в середньому на 17 відсотків. І якщо зараз нічого не робити і не змінювати ситуацію, то може статися так, що у великих містах та містах-супутниках ми незабаром матимемо цілковитий колапс. Тому законопроект 9118 покликаний раз і назавжди вирішити проблему довжелезних черг у дитсадках, переповненості в класах у школах та відсутності поліклінік в зоні пішохідної доступності від будинку.

Законопроект пропонує такі норми. Містобудівні умови та обмеження, що видаються при комплексній забудові, міститимуть техніко-економічні показники об'єктів соціальної сфери, які забудовник зобов'язаний звести.

Прийняття об'єкта в експлуатацію відбувається лише за умови попереднього або одночасного прийняття в експлуатацію об'єктів соціальної інфраструктури.

І також відсутність таких об'єктів є підставою для Держархітектурної будінспекції відмовити у видачі сертифікату готовності об'єкту. Тобто основний зміст законопроекту полягає в тому, щоб зобов'язати забудовників великих житлових комплексів будувати соціальну інфраструктуру. Зауважу, що це можуть бути не обов'язково заклади державної, це можуть бути і комунальної, це можуть бути і приватні заклади, приватні садочки, можуть бути інші установи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. І дане питання буде вирішувати спільно замовник будівництва та місцева влада на етапі отримання вихідних даних містобудівних умов та обмежень або під час укладання договору щодо пайової участі.

Які наслідки реалізації закону ми прогнозуємо? Перше: зростання соціальної відповідальності забудовників та поява в сучасних житлових комплексах таких соціальних об'єктів як школи, дитячі садочки та поліклініки. Друге: пішохідна доступність цих об'єктів для мешканців, розвантаження найближчих старих шкіл, дошкільних закладів та лікарень. Третє: зростання якості освітніх та медичних послуг за рахунок зменшення числа бажаючих їх отримати. І четверте: гармонійний комплексний розвиток українських міст, де кожен мікрорайон буде придатним для комфортного життя родини.

Тому, колеги, я розраховую на вашу підтримку, адже кожен із присутніх знає, наскільки ця гостра проблема є у великих містах таких як Київ, Харків, Дніпро, Львів та багатьох інших.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую, Ірина Мирославівна і за законопроект, і за доповідь.

Я запрошую до слова першого заступника міністра Павла Кузьмовича, будь ласка. Позиція міністерства.

ХОБЗЕЙ П.К. Шановний пане голово, шановні депутати в цілому підтримує прийняття цього законопроекту. От єдине у нас є тут уточнення щодо

формулювання абзацу 3 пункту 2, І розділу. І є пропозиції, які викласти, якщо під стенограму, я можу зачитати. Так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, зачитайте, будь ласка.

ХОБЗЕЙ П.К. У разі, якщо затвердженою проектною документацією щодо комплексної забудови території та/або будівництва житлових комплексів, будов, передбачених будівництвом, влаштування об'єктів громадського обслуговування населення, соціальної сфери: закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, закладів охорони здоров'я тощо, прийняття в експлуатацію таких об'єктів здійснюється попередньо або одночасно з прийняттям в експлуатацію інших об'єктів, які збудовані відповідно до затвердженої проектною документації. Воно мало чим відрізняється, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не проти, Ірина Мирославівна? Все. Тоді, під стенограму, зробимо.

Міністерство фінансів, як? Там додаткових видатків нема. Але, навпаки, ви отримуєте якраз також відповідну інфраструктуру, і це й робочі місця, це додаткові податки і так далі. Я думаю, це...

ХОБЗЕЙ П.К. Єдине, треба розуміти, що метр квадратний в тому районі житла, він здорожчиться для тих, що будуть купувати. Але принаймні не буде проблеми з цими речами. Тому що це забудовник є фірма, він увійде просто в вартість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Павло Кузьмович.

Володимир Михайлович, я так... *(Шум у залі)*

Це в Києві.

(Загальна дискусія)

Давайте почуємо тоді, давайте тоді. Олексій Олексійович, будь ласка, ви хочете сказати? Будь ласка, будь ласка.

СКРИПНИК О.О. В мене два дуже суттєвих зауваження. Одне принципово, там абсолютно гендерно невіривняний закон, тобто я такої наруги над чоловіками в Верховній Раді ще не бачив. І це я хочу офіційно заявити. Тому що фантастично важливий і важливий закон, тільки от ця от гендерна спеціалізація, коли ви ні одному чоловіку не дали підписати, розуміючи, наскільки це важливо, це, звичайно, таке, вибачте мене, свинство, абсолютно відверте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це принципова позиція?

СКРИПНИК О.О. Звичайно, принципова позиція.

Що?

_____. (Не чути)

СКРИПНИК О.О. Почекайте, ви нас весь час в гендерному тому сексизмі звинувачуєте. Можемо ми хоч раз скористатися в обернену сторону. Ні? Скільки можна терпіти цю наругу безпідставну? Це перше.

І друге. Павло Кузьмович, я вам дуже рекомендую подивитися статистику по Америці. Це для вас буде, напевно, великим шоком. Тому що те, що ви сказали, все-таки соціалізм чистої води. Вибачте, я вас дуже сильно люблю і поважаю, але в Америці головним фактором вартості житла в будь-якому районі є якість школи, яка там знаходиться. Тому я вас запевняю, якщо ви в тих "курятниках", які зараз будуються у Львові, в Києві, в Дніпрі, в Харкові, будете десь місцями їх розбавляти школами, садками і так далше, повірте, люба нормальна родина готова заплатити більше, розуміючи, що у них буде нормальний дитячий садок, нормальна інфраструктура, нормальне місце для парковки і нормальні речі. Це є абсолютно реально. Це просто, те, що зараз їдиш з Борисполя і бачиш те, що як розбудовується Київ, да, ти просто розумієш, що між ними немає простору, тим більше немає шкіл, немає садочків, то розумієш, до

якої катастрофи соціальної буде через пару років, коли люди очнуться і задумуються, а де ж ті школи, куди ми маємо віддати дітей.

Тому, мені здається, що ці норми є абсолютно... Дуже дивно, що ми їх приймаємо так пізно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Дякуємо, Олексій Олексійович.

Володимир Михайлович, будь ласка.

ЛИТВИН В.М. Очевидно, що цей закон потрібний, і такий підхід мав би ініціювати Кабінет Міністрів України. Бо, я думаю, в радянський період хто проживав в таких агломераціях великих, зокрема в Києві, я знав, де аптека, де пункт склотари...

СКРИПНИК О.О. Невже книжки здавали? Володимир Михайлович, макулатуру на книжки? На книжки здавали точно?

ЛИТВИН В.М. Не книжки здавав, а газети.

СКРИПНИК О.О. Ну, газети на книжки.

ЛИТВИН В.М. На книжки, да. Тобто все було в межах пішохідної доступності, в тому числі дитячий садочок і школа. Зараз це має бути план розвитку кожного міста.

Закон правильний і актуальний, на мій погляд, як ідея. Але він як закон, він по суті справи є таким напрямним. Оскільки, що таке технічні, економічні показники? Нам треба визначити. Або що таке об'єкти соціальної структури? Очевидно, якщо ми говоримо, що закон має бути конкретний і чітко визначатись, що це об'єкти соціальної сфери, зафіксувати, це школа, аптека, а тоді на який масив, на яку кількість населення. Тим паче, що ми сьогодні бачимо такі території в місті Києві, закриті території, елітні території, де є все. В тому числі і парковка, в тому числі фітнес-центри, дитячі садочки і навіть школи. Але це для вузького кола обмежених людей, тобто багатих.

Тому, очевидно, нам треба цей закон приймати у першому читанні, а потім, мабуть, варто було б створити робочу групу для того, щоб ми чітко зафіксували, що ми маємо на увазі, які критерії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уточнення зробити.

ЛИТВИН В.М. Да. А сама ідея є вкрай необхідною. Хоча, на превеликий жаль, треба визнати, вона запізнилася, бо вже це треба виділяти буде окремі території, бо вже в Києві вирішити цю проблему буде неможливо. Навпаки спортивні майданчики, які були, які добре пам'ятаю, як правило, вони всі забудовані. Сьогодні немає дітей куди піти для того, щоб займатися, ну, елементарною там фізкультурою, я не кажу про спорт. До речі, території вищих навчальних закладів, де були стадіони, в центрі Києва, тоже позабудовували.

І останнє. Критичне рішуче зауваження, Олексію Олексійовичу, це відносно Львова, там ці коробки сірі, мені здається, це необачно, як ви сказали, бо в Львові не може бути. Особливо перед виборами.

СКРИПНИК О.О. Я дуже спокійно відношуся, як і шеф нашого комітету, до виборів, тому не боюся говорити те, що я думаю.

ЛИТВИН В.М. Беру свої слова назад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Володимир Михайлович, абсолютно правильно. Я думаю, що це правильне зауваження. Ми так і зробимо, оскільки дуже важливий.

Наш комітет там головний чи ні? Ні. Ну, тоді ми можемо зробити відповідні зауваження і так далі. І, дивіться, якщо навіть не пройдуть там уточнення, то можна зробити, що доручити, наприклад, що там написати, що Кабінет Міністрів України зобов'язаний протягом, наприклад, 3 місяців після опублікування цього закону, наприклад, розробити нормативну базу, яка б забезпечила імплементацію цього законопроекту. Ну, хоча б таким... Володимир Михайлович, не проти? Ну, якщо навіть нам не вдасться конкретизацію зробити, то хоча би написати тоді в "Прикінцевих положеннях", що Кабінету Міністрів України протягом 3 місяців

після опублікування цього законопроекту розробити необхідну нормативну базу, яка би якраз прописала оці всі необхідні речі. Ні, ну я зрозумів.

Тарас Дмитрович, як ви, хочете сказати? Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д. Звичайно. Я хотів би підійти до висновків Головного науково-експертного управління стосовно цього законопроекту і додати деякі свої застереження, які я вважаю принципово важливими.

Ну, по-перше, йдеться про перелік об'єктів соціальної сфери, який, я вважаю, в законопроекті неповний. Розмова йде тільки про заклади дошкільної, загальної, середньої, охорони здоров'я тощо. Бо мені цікаво знати, що мається на увазі під "тощо". Чи це, скажімо, заклади культури? А я вважаю, що заклади культури повинні бути так само підтримані. Я говорю про бібліотеки в тому числі, про кінотеатри в тому числі.

По-друге, я вважаю, що повинні бути і екстрені служби. Бо в кожному великому мікрорайоні, не дай Бог, але трапляються пожежі, не дай Бог, але трапляються якості надзвичайні аварійні ситуації. Тому взагалі якщо доступність карет пожежної охорони, вони повинні бути так само забезпечені на належному рівні. Це перше.

Друге – йдеться про забудовника. Але не визначено статус забудовника: це державний забудовник, комунальний забудовник або приватний забудовник. Дуже легко за рахунок приватного забудовника вирішувати державні завдання, але я думаю, що держава в змозі сьогодні, коли реалізує державну програму молодіжного будівництва, так само забезпечувати такі мікрорайони відповідними закладами соціальної сфери. У нас, на превеликий жаль, молодіжне будівництво не пов'язане жодним чином із появою соціальних, таких соціальних об'єктів. Ми були на відкритті мікрорайону в Херсоні. Да, добре, відповідальні забудовники. Але в тому числі врахували будівництво, здається, там школи, якщо я не помиляюся. В Миколаєві такого, на превеликий жаль, не трапляється. Я вважаю, що повинні бути відповідальними забудовники в залежності від типу.

По-третє. Розрахунки на яку чисельність мікрорайону повинні бути якої потужності заклади. Чи це кожний забудовник повинен побудувати школу. Але треба тоді розуміти, що перестануть будувати. Нам треба навпаки

простимулювати, щоб наприклад, мікрорайон на одну тисячу там чи на 500 чоловік і так далі, повинен бути такий-то заклад освіти. Тобто повинні бути...

Четверте, що я вважаю, не треба відриватися від реальності, що сьогодні проблема із землею в обласних центрах. Якщо забудовник готовий побудувати багатоповерхівку, це не означає, що у нього буде земельна ділянка для того, щоб побудувати заклад дошкільної або загальної середньої освіти. І та ініціатива, що сьогодні Мінрегіонбуд запропонував норму, якою дозволив розміщувати окремі групи закладів дошкільної освіти на перших поверхах багатоповерхівок, це є одним із вирішень, але, я думаю, що цей закон так само це питання не вирішить.

Ще одне дуже важливе, як для мене. Тут розмова іде про забудову міст Але для того, щоб відбувалася така забудова міст, місто повинно прийняти генеральний план і відповідно документи, які пов'язані з... Я вам скажу, що, наприклад, в місті Миколаєві немає генерального плану. Це означає, що немає генерального плану, немає плану забудови, це означає ніяких мікрорайонів, ніяких шкіл там точно не буде.

І ще на чому хотів зупинитися. Що нам вирішувати з об'єднаними територіальними громадами? Поширюється це правило на ОТГ чи не поширюється, тобто якщо з'являється мікрорайон в об'єднаній територіальній громаді?

І ще дуже важливо, вже якраз резонуючи з законопроектом, який ми розглядали на початку нашого засідання, 5040. А що нам робити з тією інфраструктурою, яка у нас є? Тобто, з одного боку, ми зобов'язуємо забудовників зробити щось, а, з іншого боку ми не вимагаємо від тих об'єднаних громад, населених пунктів, міських галів і так далі утримувати такі заклади освіти, бо, як правило, вони це все перекидають на державу.

Як би там не було, я в першому читанні підтримаю цей законопроект. Але я думаю, що він повинен бути досить професійно підготовлений до другого читання, бо, вважаю, що ми повинні збільшити кількість закладів освіти, зробити їх доступними для громадян України. І, по-третє, зробити їх за суттю якісними в наданні освітніх послуг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу сказати про те, що у мене була розмова з віце-прем'єр-міністром Геннадієм Григоровичем Зубко стосовно якраз цього законопроекту. Зразу сказано, що вже зараз є проект нових ДБН, які якраз все чітко пропишуть, і будуть питання там врегульовані. Цей наш закон фактично підтримує і нові ДБН, нові вимоги, тому що – Тарас Дмитрович, я просто і відповідаю на ваше питання – якраз таких підхід забезпечить в тому числі укрупнення, тобто якщо забудовник хоче, він повинен мати фінансовий ресурс, відповідні інвестиції, відповідний досвід, відповідну матеріально-технічну базу для того, щоб створювати, да, закінчення для інфраструктури. Не тільки будувати "свічку", після цього поїхав, а будувати відповідну інфраструктуру. Якщо у нього на це потужностей нема, ну то соррі, це означає, що він не буде мати можливості виконати відповідні ДБН, і це означає, що не зможе виконати там норми цього закону. Але нам чітко потрібно зрозуміти, між першим і другим читанням все-таки що ми запишемо в законі, а що потрібно віддати Кабінету Міністрів України. Бо ми точно не зможемо в законі прописати всі ті речі, які пов'язані з конкретними цифрами. Багато чого змінюється: змінюються масштаби, змінюються умови і так далі. Бо ми ж не знаємо, коли почнуть будуватися, наприклад, шляхи другого рівня, третього рівня, що там буде відбуватися і так далі, тобто все передбачити не можна. Тому от ми... я думаю, що якраз має сенс прийняти в першому читанні, а між першим і другим читанням наш Комітет навіть як не головний може далі там за рахунок Міністерства освіти і науки України якраз допрацювати ці речі і запропонувати своє бачення, що стосується освітньої інфраструктури, бо інша інфраструктура, ну скажімо, не входить там, скажімо, в наші речі. Не нам вирішувати, є відповідне міністерство, яке якраз цим повинно займатися. Але закон в першому читанні потрібно приймати.

А далі можемо в робочу групу, яку вже створить комітет Андрієвського, Дмитра Андрієвського. Далі ми можемо кооптувати когось з нашого комітету чи наших помічників для того, щоб ми мали можливість впливати на ті речі, які там будуть прописані. Не проти?

Тоді є пропозиція проголосувати. Хто – за? Проти? Рішення прийнято одноголосно.

І останнє питання сьогодні – це інформація про роботу Комітету з питань науки і освіти за період дев'ятої сесії.

Шановні колеги, я хочу сказати, по-перше, матеріали є. По-друге, абсолютно всі наші засідання проходять відкрито, з прямою трансляцією. Абсолютно ми публікуємо всі матеріали щодо розгляду цих питань. Тобто я, якщо є бажання у народних депутатів прочитати всі матеріали, давайте. Якщо ні, то я пропоную прийняти це до відома.

Ми приймаємо до відома цю інформацію. Хто – за?

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Давайте. Давайте, тоді запропонуємо дати для друку в "Голос України".

Голосуємо. Хто – за? Проти? Рішення прийнято.

Будь ласка.

ЛИТВИН В.М. У мене кілька запитань до вас. Скажіть, будь ласка, там на ряд звернень щодо проблем із оптимізацією мережі навчальних закладів я отримав відповідь, в яких проектувалося про те, що міністерство працює над новими підходами, показниками щодо там наповнюваності класів і таке інше. Ситуація не змінилася? Залишаються старі нормативи, чи є нові напрацювання з урахуванням ситуацій? Це перше.

І друге питання, якщо дозволите, я зразу поставлю. Керівники ОТГ часто звертаються з приводу того, що при розрахунку субвенції неправильно враховані території цих об'єднаних територіальних громад. Чи вносяться оперативно зміни, коли поступають документи, офіційні документи від об'єднаних територіальних громад, в тому числі через народних депутатів, зокрема через мене, коли я передаю ці документи до Кабінету Міністрів, а Кабінет Міністрів переадресовує їх до Міністерства освіти і науки?

Дякую.

ХОБЗЕЙ П.К. Дякую.

Шановний Володимир Михайлович, нормативи ми лишили, ми не даємо нормативи на наповненість. Тобто ви розумієте, що гроші ми даємо на учня, а зарплату платимо на клас. Тому що вчитель залежить, чи ти маєш вісім учнів, чи ти маєш тридцять учнів – тарифікація йде та сама, ти маєш заплатити ту саму зарплату.

Для того, щоб справедливо поділити ці кошти, ми зробили у формулі розподіл освітньої субвенції, яка сьогодні вже була прийнята на уряді. Ми взяли два показники – таку матрицю зробили, – які залежать від щільності учнів на даній території, і від відсотка сільського населення. Це є два ці показники, і вони такі більш-менш об'єктивні по всій Україні.

Тому ми зробили матрицю. І є випадки, коли, наприклад, як південні райони: у них фактично наповнюваність через їхню кучність, як я кажу, фактично наповнюваність є вища від розрахункової, вони мають плюс. Житомирська область, Баранівський район зокрема, у них нормативна наповнюваність, яка в нас розрахована, фактична є нижча, і їм постійно не вистачає грошей. І це стимул певний до оптимізації.

Тому питання площі ви задали дуже правильно, тому що площа – це той показник, від якого залежить цей коефіцієнт. І ми, якщо неправильні є дані, було 4 випадки, які ми мали, перевірили і ми тут же через резерв, ми поправляли разом з Мінфіном, ми це правили, робили. Якщо є помилки, що неправильно формулу підставили, бо формула є відкрита, вона є публічна, кожен може подивитися ті показники, мають, і якщо вони там неправильні є, то треба просто писати листи. І ми тоді разом з Мінфіном за рахунок резерву, який є, виправляємо і додаємо, додаємо ті кошти.

ЛИТВИН В.М. Простою і зрозумілою мовою, що у нас такі класи не можуть бути, як запропоновано. До 25 учнів, якщо об'єднані територіальні громади, сільське населення складає менше тридцяти п'яти відсотків, от якщо...

ХОБЗЕЙ П.К. Ні, це, це мова йде про те, що коли зараз міста роблять чи ОТГ, приєднують села, то ми проставили в цій формулі...

ЛИТВИН В.М. Да, я маю на увазі, це...

ХОБЗЕЙ П.К. ...ми це врахували, там 20. Там є один, ми понижуючий коефіцієнт, або для міст обласного значення норматив є 25. Якщо відсоток більше 20, тоді ми понижаємо цей норматив до 22,5, якщо більше 35, тоді є 20. А 20 – це верхня межа для ОТГ, які є. Тобто ці речі ми з Асоціацією міст опрацювали, ми ці враховували речі.

Інше питання, яке було складне, де ми тут з Мінфіном не могли дійти згоди, але потім Геннадій Григорович все-таки переконав, – це є знамениті Балта, Біляївка і Лиман, які значаться, що це міста обласного значення, а насправді це є ОТГ, це є там піврайону. І в них оцей код був міст обласного значення, тому Мінфін наполягав на розрахунку для них, як для міст обласного значення, вони втрачали 23 відсотки освітніх субвенцій. Ми розуміли, що це є просто ОТГ і зараз ми поміняли це постановою, але вже, скажімо, змінили коди і поставили коди Балті, Лиману і Біляївці поставили коди ОТГ, а не міст обласного значення і тому буде йти по цій формулі і все нормально там забезпечено. Тобто ми намагаємося підходити справедливо і однаково для всіх.

ЛИТВИН В.М. Ви знаєте, мене дуже цікавить, чи населені пункти, які казали після того, коли проблеми не буде в тому числі там в Баранівському районі і таке інше. Скільки, піврайону, навіть більша частина району увійшли в ОТГ, це Баранівська міська рада, і сьогодні вони стоять перед складною проблемою. Ми з вами говорили, я дякую, що тоді закривали цю тему, але вона залишається і зараз продовжує загрожувати, бо в тих сільських населених пунктах, про які, я думаю, колеги дуже добре знають, знайти клас, щоб у ньому було 20 чи 22 учні, ну це просто абсолютно нереально. А постановка питання після... Так, як ви сказали дуже правильно і логічно, на місцях там говорять простіше: скоротіть там таку-то кількість вчителів, стільки шкіл оптимізуйте і у вас буде вистачати заробітної плати. Коли питання ставилось про створення ОТГ, ніхто не попереджав, що зіткнуться з такими проблемами. Більше того я скажу, ті населені пункти, які не увійшли в ОТГ, у них менше проблем, ніж ті, які зараз рахуються за нормативами міста, от в чому проблема.

ХОБЗЕЙ П.К. Вони не розраховуються за нормативами міста. За нормативами міста – це місто обласного значення.

ЛИТВИН В.М. Я про це і говорю. Але, коли обирали місто обласного значення, і так у них виникають, виникають проблеми. А ті села, які просто залишились, нікуди не входячи, у них там по п'ять учнів у класі, у них проблем немає. І, до речі, зараз проблеми з'явилися не в містах уже, а в селищах, таких, як Ємільчине, Пулини і інші. Нам треба було уважно підійти до цієї теми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Кузьмович, давайте, подивіться, давайте проаналізуйте це питання. Давайте врахуємо як запит народного депутата...

ХОБЗЕЙ П.К. Проаналізуємо. Добре, дякую, Володимире Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...щодо цієї ситуації. Добре?

ХОБЗЕЙ П.К. Добре, добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, значить, зараз ми закінчимо засідання комітету, але я прошу народних депутатів залишитись. Ми зараз, я думаю, дуже швидко, 10-15 хвилин, розглянемо дуже важливе питання. Це питання, яке стосується, я вже анонс робив щодо виїзду в Харків. Але друге питання ми виносимо на 28 лютого щодо фахової передвищої освіти. Я, наскільки знаю, експертна група, до нас залучився Олег Ігорович – генеральний директор директорату, який відповідає до цього Міністерства освіти і науки України.

І нам потрібно зрозуміти, якщо ми виносимо на комітет, ми повинні винести все-таки узгоджену позицію для того, щоб далі, ну, навіщо нам на комітеті далі там... да, шоу і так далі робити. Вчора була робоча група. Я хочу всім нагадати, що підкомітет відповідно очолює Ірина Мирославівна Констанкевич. Це дуже важливі речі. На жаль, не пройшла наша пропозиція після нашої поїздки з Юрієм Михайловичем Рашкевичем і з Олегом Ігоровичем Шаровим щодо того, щоб створювати все-таки аналог Community College, робити такі потужні освіти

холдинги. Ну, не пройшло, це означає, що буде два закони: про професійно-технічну освіту і про фахову передвищу освіту.

Тому, Ірина Мирославівна, я вам передаю, як то кажуть, у цьому випадку ініціативу, будь ласка. А після, я думаю, Олег Ігорович може доповісти.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, хочу поінформувати про те, що на засіданні комітету виносилося питання розгляду законопроектів... *(Шум у залі)*
Які стосуються фахової передвищої освіти.

Вчора, власне, упродовж кількох місяців працювала робоча група, яка напрацьовувала узгоджений варіант законопроекту про фахову передвищу освіту. Але в липні ми, дійшовши до статті 7, до 8 статті, власне, не знайшли компромісного рішення, і тому призупинили свою роботу, попередньо повідомивши комітет про те, що узгодженого варіанту для законопроектів 8321 колективу авторів, народних депутатів (першим іде народний депутат Марченко Олександр Олександрович і другого законопроекту альтернативного, де в першому, так, Тарас Дмитрович Кремінь), тому було вирішено працювати над узгодженим варіантом.

Станом на зараз, підготовлений законопроект, який, власне, Міністерство освіти і науки надіслало для розгляду. І вчора відбулося засідання експертної робочої групи, яка працювала над двома попередніми, і тепер отримала закон і нового законопроекту.

Отже, нову редакцію експертна робоча група взяла для ознайомлення. І, власне, ми вирішили, прийняли рішення, як ми будемо далі працювати. Що до п'ятниці робоча група знайомиться із новою редакцією тексту законопроекту. В п'ятницю ми збираємося о 13 годині, обговорюємо, які є ще доповнення до нової редакції. А 23 лютого ми надсилаємо уже законопроект з тим, щоби на 27-ме, на засідання комітету, винести нову редакцію узгодженого законопроекту про фахову передвищу освіту для розгляду на Комітеті з питань науки і освіти.

ШАРОВ О.Ю. Я, по-перше, взагалі хочу дуже подякувати Ірині Мирославівні і Олександру Володимировичу, тому що тоді, коли ми увійшли в

такий дуже складний клінч у вересні-жовтні місяці, фактично завдяки тому, що ви по черзі брали на себе ініціативу, нам вдалось з цього клінчу вийти.

І я хотів би також подякувати Тарасу Дмитровичу, подякувати і Олександровичу Марченку в тій ситуації. Тому що тоді, коли став оцей найбільш складний момент, вони підтримали, тобто ніхто з них не наполягав на тому, що тільки такий варіант, який я підписав, давайте шукати спільну мову. І наприкінці листопада і впродовж грудні місяця вдалося цю спільну мову знайти. 13 грудня на робочій групі в міністерстві представили узгоджений варіант зі знайденими компромісами по тих найбільш резонансних питаннях, за якими було складно.

Після чого доопрацювали сам текст, погодили багато статей з цими узгодженими компромісами. І також потрібно було погоджувати текст з Законом "Про освіту" для того, щоб теж не створювати якихось зайвих розбіжностей.

Текст було підготовлено і розіслано членам робочої групи. Судячи з розмов, які були у нас в останні дні є, звичайно, певні зауваження. Хоча таких, знаєте, вітальних зауважень, які можуть поставити під сумнів весь текст, немає. І тому, звичайно, певний процес потрібен. Але я вже не знаю, що може заважати наприкінці лютого вийти на засідання комітету.

_____. (Не чути)

ШАРОВ О.Ю. Так, на нашу точку зору, мало того, що можемо. Це було б дуже бажано, оскільки останній набір...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми розширене проведемо.

ШАРОВ О.Ю. Так, звичайно, звичайно.

А ми хочемо запропонувати для того, щоб це було якомога краще обговорено, маючи ось такі певні в часі, певні додаткові заходи.

Хотіли би просити вас, Олександр Володимирович, дозволити в наступну середу, під час виїзного засідання комітету в Харкові, оскільки ми там збираємо директорів коледжів харківського регіону, також виступити з оглядом узгодженого проекту, і це міг би бути дуже гарний, додатковий майданчик для дискусії. І також ми плануємо провести регіональні наради. Якщо буде

можливість, були б дуже вдячні, щоб в той тиждень, коли народні депутати України працюють в комітетах, щоб ми могли провести в відповідних регіонах з членами комітету народними депутатами такі наради. І були б дуже вдячні за пропозиції щодо дат, ми готові під них підлаштуватись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Через тиждень.

ШАРОВ О.Ю. Так. Отам, де 20-те. Да. Да. Там у нас є один фіксований день. Це 22-ге, Львів, де ми прив'язані, а все інше, як скажете.

(Загальна дискусія)

Ні, ну ми готові навіть, враховуючи все, ми навіть готові чотирма бригадами об'їхати всі чи практично всі регіони для того, щоб максимально це обговорити і зібрати пропозиції. І тоді можна було б, наприклад, я не знаю, коли в Києві провести цю нараду, но завершити це коло нарад в п'ятницю, 22 лютого. Там ще один захід по вищій освіті у нас у Львові. Я сподіваюся, що і Олексій Олексійович, мені здається, він збирається теж там брати певну участь, погодився перед цим заходом, якби була можливість, взяти участь у нараді з керівниками коледжів Львівської області.

СКРИПНИК О.О. *(Не чути)*

ШАРОВ О.Ю. Ну, ми принаймні запрошуємо в будь-якому випадку.

І на цьому великому колі, провівши на тому тижні також і в Миколаєві, і в Херсоні, і в Луцьку, і в Житомирі, ми готові ці наради провести і по інших регіонах. І в принципі ми навіть собі дозволили першу таку нараду завтра розпочати ще до цієї зустрічі, бо є така просто нагода випала в одному з регіонів завтра провести. І це дасть можливість, з одного боку, проговорити, відповісти на запитання людей тих, хто хвилюється і хто мало читав законопроект. З іншого боку, ми віддаємо собі звіт в проекті, як його не вичитуй, 80 сторінок, там є певні колізії, ляпи і все, що завгодно. Це треба поступово крок за кроком вичистити. І в тому числі є кілька таких колізій, які, я думаю, що буде якраз корисно і дуже гарно в присутності народних депутатів в регіонах обговорити, щоб просто порозумітися стосовно того компромісу, який...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Юрійович, дякую. Це абсолютно правильно.

От у нас ще буде велика, ну у мене особисто буде така пропозиція. Розумієте, багато хто не прочитає цих 80 сторінок.

Тому дуже гарно було б, якщо ви змогли змодельовати в цій ситуації, що по Україні, наприклад, скільки навчальних закладів попаде в рамки цього закону, і побачити, як би кажучи, мапу того, хто все-таки буде забезпечувати фахову передвищу освіту і з точки зору регіонів. Бо для людей, ви знаєте, да, багато ж хто пропускає і закони, і постанови Кабміну ну особисто: як це буде впливати на нього.

І наприклад, беремо Херсон. От зараз така інфраструктура, ну яка де-факто ще відноситься до фахової передвищої освіти. Якщо ми приймаємо закон, підзаконні акти, то, наприклад, мапа Херсона (або Волині, або там Миколаєва і так далі) буде наступною. І от тоді, я вам чесно скажу, дуже багато хто... ну взагалі зніметься дуже багато питань. От можна це зробити чи ні?

ШАРОВ О.Ю. Олександр Володимировичу, оскільки ви... Як ви сказали, що ми зараз ідемо на два закони, то ми закладаємо в цьому законі ситуацію, коли розпочинає працювати система фахова передвищої освіти, я є сьогодні система вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації. І ці речі, які закладені в меморандумі, вони прописані не як те, що відбувається негайно, а прописані через інструменти і механізми подальшого вдосконалення. Тобто, наприклад, передбачається... передбачити в законопроекті, що коледж, фаховий коледж матиме можливість отримувати ліцензію і відповідно вести діяльність, з одного боку, у сфері середньої освіти, причому не тільки у сфері професійних профілів, але й у сфері академічних профілів, що може нам дозволити в масі сільських районів забезпечити належну кількість... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. І профілізацію.

ШАРОВ О.Ю. Да. Чого просто звичайні ліцеї просто не витягують фізично.

З іншого боку, кожний коледж матиме можливість отримати ліцензію на професійно-технічну освіту, і це буде, до речі, одним з достатньо складних

питань, це фінансування з різних рівнів, що теж багаторівневе, багатоканальне фінансування необхідно в зв'язку з цим закладати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну це нормально абсолютно.

ШАРОВ О.Ю. Абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гібридне фінансування – це просто інструмент, без якого не можна.

ШАРОВ О.Ю. І по окремих спеціальностях можуть мати молодшого бакалавра, можуть мати бакалавра, як ступеня вищої освіти, і в тому числі в деяких випадках, якщо є люди, які мають необхідне навантаження, навіть і статус науково-педагогічних... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто функціонально вони можуть від середньої школи і до університету.

ШАРОВ О.Ю. Да, да. А далі, дійсно, у них виникає задача розвиватися, отримавши цю можливість.

І друге, що теж відповідає меморандуму, що вилучені ці розділи, де заборонялося отримувати за бюджетні кошти фахову передвищу освіту понад один раз. Це вилучено. І вилучена необхідність компенсувати державі кошти в разі, якщо навчання за бюджетні кошти було перервано, а потім людина ще раз почала. Це закладена ота ідея, що була прописана в меморандумі, що фахова передвища освіта повинна бути тим рівнем продвинутим професійної освіти, який, скажемо, дає можливість людині стільки разів її отримувати, скільки їй буде потрібно у зв'язку з тим... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Протягом життя.

ШАРОВ О.Ю. Да. Що ми зараз стоїмо вочевидь на порозі дуже швидкої зміни структури професій у суспільстві. Тому ці речі тут передбачені. Але вони будуть фактично діяти поступово, щось почнеться відразу, щось трошки далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна було б все-таки і перед Харковом, це дуже важливо, що ми поїдемо і це зробимо, до речі. Реліз зробити такий, який навіть можна було б роздати, і реліз би, як інфографіка робиться перед якимось законом, в якому буде зрозуміло, от ми тут знаходимось, ми забезпечимо перехід в цьому, в часі це виглядає так, в ресурсах це виглядає так, в можливостях це виглядає так. І тоді буде всім зрозуміло, про що буде йти мова. І зніти оце зомбування і маніпулювання навколо того, що хтось там загине, когось там закриють, хтось там втратить і так далі. Можна це було б зробити до засідання комітету 13 лютого?

ШАРОВ О.Ю. А ми плануємо, у нас тут певна реперна точка – це п'ятниця, це засідання групи робочої для того, щоб це погодити. Після цього ми плануємо фактично відразу чи майже відразу розмістити проект узгоджений на сайті міністерства для того, щоб він був доступний абсолютно всім.

Що стосується інфографіки, ми зараз зробили презентацію для цього проекту. Відпрацюємо, відкатаємо її завтра на першому заході, і далі зможемо, думаю, що на понеділок чи на вівторок зробити вже продвинуту презентацію, з якої і буде зроблена інфографіка. Це в принципі заплановано на початок наступного тижня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А по регіонам дуже важливо, щоб ті люди, просто зрозуміли, що після прийняття закону їх не закриють там, не заберуть щось і так далі. Навпаки, у них отримуються можливості і так далі.

Я вам чесно скажу, це би зняло дуже багато побоювань. Тим більше ми на порозі президентських виборів. Будь-які різкі якісь речі будуть впливати. Я не хочу, щоб це використовувалось як якийсь політичний інструмент для того, щоб казати, все пропало. Давайте це покажемо. Якщо це буде можливо, це було б дуже важливим би аргументом.

ШАРОВ О.Ю. Дуже постараємося. Тим більше, на наш погляд, в законопроекті на сьогоднішній день немає нічого такого, що... можна сказати так, що створює загрозу негайної... яка може реалізуватися негайно. Є речі, які

дозволяють розвиватися, і впродовж розвитку, звичайно, будуть певні організаційні зміни, коли цей розвиток просто призведе до поступової зміни місії закладів. Але нічого такого ... немає. Більше того, безумовно, зберігаються норми Закону "Про освіту" і Закону "Про вищу освіту", що ті коледжі, які, скажем, мають потенціал і хочуть стати... піти в сферу вищої освіти, вони мають цю можливість, но, єдине, доведеться там конкурувати вже всерйоз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну це інше.

Шановні колеги, тоді підтримуємо, да, от таку резолюцію. Я навіть це не рішення, а просто як резолюція для того, щоб забезпечити нам протягом цих трьох тижнів от цю роботу. Приймається?

Ну, давайте, я думаю, секретаріат підкаже, як це процедурно зробити, щоб нічого не порушувати. *(Шум у залі)* Ану.

_____. Вноситься... Внесено два законопроекти... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Володимир Михайлович.

_____. За результатами цієї постанови комітет має право... *(Не чути)* ...робочою групою через три дні, через чотири дні... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули, почули.

Зараз. Олег Леонтійович.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, почули.

Володимир Михайлович, будь ласка, ваша позиція.

ЛИТВИН В.М. Справа в тім, якщо вноситься законопроект, альтернативний законопроект може бути внесений протягом 14 днів. І не може комітет внести ще один законопроект. Треба тоді таким чином реєструвати просто як законопроект, як неальтернативний, хоча ми розуміємо, що це альтернативний. І у Верховній Раді пропонувати, що ці два законопроекти, вони поставляться на голосування, Верховна Рада не підтримає, розглядаються інші законопроекти. Якщо ми

дотримуємося чистоти, якщо ці законопроекти є альтернативними. Їх можна вважати неальтернативними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, почули.

Олег Ігорович, позиція міністерства.

ШАРОВ О.І. Пропозиція міністерства: частина друга 110 статті. тому що з одного боку різниці між цими законопроектами висхідними була не така велика, но вона була достатньо болісна, принципова. І зараз отоді, коли вона погоджена, то виходить трикутник трьох несумісних рішень: першого, другого і третього. І нехай третій є узгодженим і компромісним, воно не є ні першим, ні другим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я теж би хотіла просити, щоб все-таки ми прислухалися до варіанту, який запропонується нам 110 статтею Регламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ту, що Олег Леонтійович...

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Те, що сказав Олег Леонтійович. І виходити на оцей інший комітетський варіант законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І не вважати його альтернативним. Так?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Так. Шановні колеги, ну, Володимир Михайлович, ви ж не проти, я так... .

ЛИТВИН В.М. Я не проти. Треба подивитися, що таке законопроект, що таке альтернативний законопроект, коли виносити. Треба читати Регламент.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте секретаріат разом з... .

ЛИТВИН В.М. Але я не бачу, але я бачу проблем, якщо буде цей законопроект узгоджений. І тоді ці законопроекти, якщо їх не відкликають автори, свої законопроекти, тоді виноситься один законопроект і два, які з цього

приводу є. Верховна Рада розглядає і приймає рішення. Я не бачу тут з точки зору технічного регламенту жодних, жодних перепон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, нам треба просто домовитись, щоб 27 лютого ми прийняли чітке рішення і прописали це в проекті рішення – і все. Щоб далі народні депутати члени комітету, ну, ми навколо цього вже там списи не ламали от.

ЛИТВИН В.М. Рекомендувати Верховній Раді ці два законопроекти зняти з розгляду, бо це вже є законопроект Верховної Ради. Але, якщо до цього часу не буде затверджений порядок денний сесії, автори можуть відкликати ці законопроекти самі, бо після затвердження вони стають уже власністю Верховної Ради України, а не ініціаторів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борис Григорович.

ЧИЖЕВСЬКИЙ Б.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, да, є проблеми.

ЧИЖЕВСЬКИЙ Б.Г. Проблеми немає... за основу. І зразу автоматично входить доопрацьований законопроект для повторного першого читання... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, от міністерство рахує, що вони несумісні, ми таким шляхом не можемо пройти.

ЧИЖЕВСЬКИЙ Б.Г. Повторне перше читання дає можливість... .

ЛИТВИН В.М. Шановні колеги, виноситься на розгляд питання проект Закону про передфахову вищу підготовку, номер законопроекту підготовлений робочою групою узгоджений, і два законопроекти, які з цього приводу є. Верховна Рада розглядає і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте тоді так. Можна? Найкраще? Приймається.

Тоді в проєкті рішення відображаємо тоді такий алгоритм. Я просто хочу, щоб ми зараз узгодили алгоритм, а ви, Олег Ігорович, Ірина Мирославівна, з робочою групою узгодили фактично текст. І тоді ми 27 розглядаємо, і буде зрозуміле абсолютно рішення. І після цього ми тоді вже з Парубієм будемо домовлятися, щоб якомога швидше це ставили. Тому що невизначеність ця, ну, взагалі просто ненормальна, бо... .

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Мирославівна, от в тому і справа. От дивіться, в тому і справа. Ми дали максимальний час, щоб це узгодили. Дивіться, будуть пропозиції, якщо ми знайдемо таке рішення, як сказав Володимир Михайлович, і проголосуємо за нього одноголосно, більш того, по тексту взагалі не буде зауважень стейкхолдерів. Ми спробуємо навіть піти на те, щоб взагалі спробувати пройти цей шлях так, за основу і в цілому або за основу і прискорений розгляд в другому читанні. Ну, якщо, наприклад, під куполом будуть якість там, виникнуть проблеми, що, ну, от, скажімо, якісь позиції не будуть подобатись. Але, я так сподіваюся, все-таки оскільки група відпрацювала і практично всі, хто мав суттєві зауваження, фактично знайшли консенсус, Володимир Михайлович. Тобто, дійсно, пропрацювали. Давайте спробуємо тоді такий варіант. Все. Тоді такий варіант. Все. Тоді на... .

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовились.

І у мене буде ще прохання таке. Дивіться, коли ми будемо формувати список виступаючих, будь ласка, позиція наступна. Є, наприклад, там, три погляди, наприклад. Будь ласка, по дві людини від цих груп, вони висловлюють, скажуть або "так", або "ні", підтримуємо або ні. Ще комітет і Міністерство освіти, і все, і приймаємо рішення. Але дуже важливо, щоб виступали не тільки від однієї позиції, а щоб була змога "випустити пар". Бо не "випустимо пар" на комітеті, це означає під куполом будемо мати проблеми. Я цього точно не хочу. Я хочу, щоб ми вже заходили, і комітет точно знав, що ми приймемо рішення.

Володимир Михайлович, згодні з такою позицією? За.

Олексій Олексійович?

Ірина Мирославівна?

Тарас Дмитрович?

_____. Консенсус.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це надзвичайна річ. Дивіться, ніколи не було фахової передвищої освіти, ніколи, взагалі. Далі, це стосується дуже багатьох людей. Але ми повинні розуміти, це через їх долю піде ця річ.

Тоді оформляємо, Ірина Мирославівна, як рішення підкомітету. От те, що ми зараз, оформлюємо рішення, і ми виходимо з цим рішенням на засідання комітету.

Шановні колеги, приймається? Може хтось? Як там у нас Асоціація міст? Нема зауважень, все нормально? Все. Добре.

Тоді давайте проголосуємо. Хто – за? Все. Дякую всім.

_____. Дякую дуже.

(Загальна дискусія)